

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Petru Moraru,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocații Negru Olesea și Leanca Liliana în numele inculpatului Petcu Constantin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Petcu Constantin Mihail, născut la 30 noiembrie 1983, originar și domiciliat în sat. Sirota, r-nul Orhei.

Datele referitoare la examinarea cauzei:

1. 11.05.2010 – 06.10.2011 (prima instanță);

2. 07.12.2011 – 15.12.2015 (instanța de apel);

3. 19.02.2016 – 12.04.2016 (instanța de recurs).

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 06 octombrie 2011, *Petcu Constantin Mihail* a fost condamnat în baza art. art. 42, 186 alin. (5) Cod penal, la 8 (opt) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință a fost admisă acțiunea civilă a lui Căpraru Fiodor fiind încasat de la inculpat în beneficiul primului prejudiciul material în sumă de 120 000 (una sută douăzeci mii) lei și prejudiciu moral în mărime de 10 000 (zece mii) lei.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Petcu Constantin, prin înțelegere prealabilă și împreună cu o persoană în privința căreia procedura a fost disjunctă, prin participare simplă, acționând în calitate de autor, pe data de 26.08.2009, aproximativ la ora 02:16, urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane, profitând de faptul că nu este observat de nimeni, pe ascuns a sustras automobilul de model Mercedes 316 CDI n-î 47-82-US, anul producerii 2003, nr. caroseriei WDB9036621R481489, care aparținea lui Căpraru Fiodor și era parcat pe teritoriul benzinăriei „Petrom Moldova” din mun. Chișinău, str. Alba Iulia 117, după ce a părăsit locul infracțiunii, deplasându-se cu automobilul în s. Băcioi, mun. Chișinău,

unde l-au ascuns la rudele persoanei în privința căreia procedura a fost disjunctă, fiind ulterior dezasamblat și realizat la piese de ultimul, cauzându-i părții vătămate o pagubă materială în proporții deosebit de mari în sumă de 120 mii lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocat în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri.

În motivarea cerințelor sale apărătorul a indicat că vina inculpatului nu a fost dovedită prin nici o probă, astfel nefiind stabilit nici faptul sustragerii, nici valoarea bunului și nici proprietarul acestuia. La fel, neîntemeiat s-a încasat și prejudiciul moral, care a fost apreciat fără vreo justificare și motivare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015, care a fost pronunțată integral la 12 ianuarie 2016, apelul declarat a fost respins ca nefondat, fiind menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat ca fiind stabilit faptul că Petcu Constantin Mihail, prin înțelegere prealabilă și împreună cu o persoană în privința căreia procedura a fost disjunctă, prin participație simplă, acționând în calitate de autor, pe data de 26.08.2009, aproximativ la ora 02:16, urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane, profitând de faptul că nu este observat de nimeni, pe ascuns a sustras automobilul de model Mercedes 316 CDI n-î 47-82-US, anul producerii 2003, nr. caroseriei WDB9036621R481489, care aparținea lui Căpraru Fiodor și era parcat pe teritoriul benzinăriei „Petrom Moldova” din mun. Chișinău, str. Alba Iulia 117, după ce a părăsit locul infracțiunii, deplasându-se cu automobilul în s. Băcioi, mun. Chișinău, unde l-au ascuns la rudele persoanei în privința căreia procedura a fost disjunctă, fiind ulterior dezasamblat și realizat la piese de ultimul, cauzându-i părții vătămate o pagubă materială în proporții deosebit de mari în sumă de 120 mii lei.

Astfel, s-a indicat că împrejurările în cauză au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Privitor la numirea pedepsei penale, instanța de apel a indicat că instanța de fond corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În acest sens s-a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria celor grave, de persoana inculpatului, care anterior nu a fost judecat, că acesta s-a eschivat de la prezentarea în instanța de judecată și nu a recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate.

Circumstanțe atenuante în privința inculpatului nu au fost stabilite, iar ca circumstanță agravantă, acuzatorul de stat a reținut săvârșirea infracțiunii din interes material, iar în consecință s-a indicat că stabilirea pedepsei închisorii inculpatului a fost o soluție corectă.

În altă ordine de idei, instanța de apel a considerat că just instanța de fond a admis acțiunea civilă depusă de partea vătămată Căpraru Fiodor privind încasarea

prejudiciului material cauzat prin infracțiune, încasând din contul inculpatului în beneficiul lui Căpraru Fiodor prejudiciul material cauzat prin infracțiune în sumă de 120 000 lei, iar în partea încasării prejudiciului moral acțiunea a fost admisă parțial, încasând din contul inculpatului în beneficiul lui Căpraru Fiodor prejudiciul moral cauzat prin infracțiune în sumă de 10 000 lei.

Având în vedere cele menționate, instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele apelului privind netemeinicia și ilegalitatea sentinței.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către avocați în numele inculpatului, care au fost depuse la 09 februarie 2016 și, respectiv la 11 februarie 2016 și care, întemeindu-se pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4), 5), 6), 8) și 12) au solicitat casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În motivarea cerințelor sale, care sunt identice, avocații invocă următoarele:

- cauza a fost judecată în instanța de apel în lipsa inculpatului, pe când exista informația despre faptul reținerii acestuia de către autoritățile italiene și decizia de extrădare a acestuia. La fel, instanța de apel neîntemeiat a refuzat amânarea judecării cauzei pînă la extrădarea inculpatului, care dorea să participe la aceasta și care urma a fi extrădat în luna februarie;

- cauza s-a judecat la 15.12.2015 în lipsa avocatului inculpatului Negru Olesea, care a prevenit din timp instanța că nu va putea participa la acea ședință și va prezenta și dovada motivului pentru aceasta;

- potrivit sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 18.11.2013 coparticipantul la infracțiunea incriminată inculpatului a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, constatîndu-se că mărimea daunei cauzate prin infracțiune este de 45 500 lei și părțile s-au împăcat din motivul lipsei cărorva pretenții de la partea vătămată, însă acest fapt nu a fost luat în considerație de către instanța de apel.

6.1. Pe cauză este depusă referință de către procuror, care se pronunță pentru inadmisibilitatea recursurilor declarate din motiv că în conținutul acestora se solicită reaprecierea probelor considerînd că nu au fost respectate prevederile art. 101 Cod de procedură penală, pe când din materialele cauzei rezultă că la examinarea cauzei în instanța de apel s-a dat eficiență prevederilor art. art. 93-101 și 26-27 Cod de procedură penală și în baza probelor acumulate just s-a reținut starea de fapt și de drept.

7. Judecînd recursurile declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

7.1. Colegiul penal consideră întemeiat argumentul recurenților cu privire la judecarea cauzei în instanța de apel în lipsa inculpatului sub următorul aspect. Astfel, s-a constatat că instanța de apel a fost informată despre reținerea inculpatului în Republica Italiană și despre acceptul autorităților acesteia despre cererea de extrădare formulată de către autoritățile moldovenești. Însă, fără a lua în seamă aceste circumstanțe, în ședința judiciară din 15.12.2015, instanța de apel a

hotărît continuarea examinării cauzei în lipsa inculpatului fără a motiva această soluție (V. 4, f.d. 138).

În acest context, Colegiul penal atrage atenția asupra faptului că judecarea apelului se face în prezența inculpatului când acesta se află în stare de arest, cu excepția prevăzută în art. 321 alin. (2) Cod de procedură penală. Potrivit normei citate judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul:

- 1) când inculpatul se ascunde de la prezentarea în instanță;
- 2) când inculpatul, fiind în stare de arest, refuză să fie adus în instanță pentru judecarea cauzei și refuzul lui este confirmat și de apărătorul lui;
- 3) examinării unor cauze privitor la săvârșirea unor infracțiuni ușoare când inculpatul solicită judecarea cauzei în lipsa sa.

Deoarece al doilea și al treilea temei nu se întrevăd în speță, Colegiul penal atestă că doar primul temei de judecare al cauzei în lipsa inculpatului ar putea fi prezent. Însă, pentru aplicarea acestuia, potrivit alin. (6) al art. 321 Cod de procedură penală, instanța de apel era obligată să constate că procurorul a prezentat probe verosimile că persoana pusă sub învinuire și în privința căreia cauza a fost trimisă în judecată a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului său de a apărea în fața instanței și de a se apăra personal, precum și se sustrage de la urmărirea penală și de la judecată, fapt care însă nu s-a realizat.

Astfel, odată ce condițiile enunțate nu au fost executate de către instanța de apel, Colegiul penal consideră că judecarea cauzei în instanța de apel în lipsa inculpatului s-a desfășurat contrar cerințelor legale.

7.2. Cu referire la argumentul apărării privind judecarea cauzei în lipsa avocatului inculpatului Negru Olesea în ședința judiciară din 15.12.2015, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat, odată ce din conținutul procesului-verbal al acestei ședinței de judecată rezultă că a participat al doilea avocat în numele inculpatului și anume Leanca Liliana, fapt ce nu limita inculpatul în vreun drept al său (V. 4, f.d. 138).

7.3. Cu referire la ultimul argument al apărării privind neluarea în considerație de către instanța de apel a sentinței în privința coparticipantului la infracțiunea incriminată inculpatului, Colegiul penal atestă că în ședința instanței de apel din 15.12.2015 la materialele cauzei a fost anexată sentința Judecătoreiei Buiucani, mun. Chișinău din 18.11.2013, **care este irevocabilă**, în privința coparticipantului la infracțiunea comisă de inculpat, pe nume Raducan Ion (V. 4, f.d. 133-136; 140). Potrivit acesteia a fost stabilit că Raducan Ion a comis infracțiunea incriminată inculpatului Petcu Constantin împreună cu acesta din urmă, prin ce a fost cauzat părții vătămate un prejudiciu material în sumă de 45100 lei, fapta fiind reîncadrată de la art. art. 42, 186 alin. (5) Cod penal, la art. art. 42, 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, iar cauza a fost încetată în legătură cu împăcarea părților.

Potrivit art. 467 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești definitive sînt obligatorii pentru toate persoanele fizice și juridice din țară și au putere executorie pe întregul teritoriu al Republicii Moldova. Iar potrivit prevederilor art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, în limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate

și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Reieșind din aceasta, la soluționarea apelului, instanța de apel urma să aprecieze acțiunile inculpatului, prin prisma constatărilor din sentința în privința lui Raducan I. și nu putea să elucideze circumstanțe care se exclud prin sentința sus vizată.

Reieșind din cele expuse, se concluzionează că la judecarea cauzei, instanța de apel nu a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, a admis erori care au afectat aspectul de drept al cauzei și asemenea erori pot fi corectate doar de către instanța de apel.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit constată necesitatea casării deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, într-un nou complet de judecată.

La rejudecarea cauzei în ordine de apel, instanța urmează să ia în considerare cele expuse în prezenta decizie și anume: să motiveze soluția de examinare a cauzei în lipsa inculpatului, în cazul prezenței temeiurilor legale pentru aceasta, precum și să concretizeze în învinuirea formulată inculpatului, prețul automobilului sustras, astfel încât să nu existe contradicții între constatările a două instanțe judecătorești cu privire la același obiect.

Astfel, la rejudecare instanța de apel trebuie să judece apelul în strictă conformitate cu prevederile legii, să verifice argumentele invocate anterior și în recurs și să adopte o hotărâre legală și întemeiată, pe care părțile vor fi în drept să o atace în ordinea stabilită de lege.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către avocații Negru Olesea și Leanca Liliana în numele inculpatului Petcu Constantin, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui *Petcu Constantin Mihail* și dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 11 mai 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Petru Moraru